

under Behandlingen af den foreliggende Sag. Jeg tør troe, at de gjorte Bemærkninger ere tilstrækkelige til at gjendrive de omtalte Raisonnements; og, naar der til den Slutningsmaade, som er brugt af den ærede Rigsdagsmand for Aalborg Amts 1ste Valgfreds (Hass) er af ham knyttet en Beflagelse over, at et af ham med Hensyn til Resultatet af Udvalgets Virksomhed næret Haab er slaaet feil, saa gjør det mig meget ondt for hans Skyld, om han havde ventet, at Udvalget vilde gaae saa vidt, som han havde ønsket; mig forekommer det, at vi ere gaaede ret vidt til paa en hensigtsmæssig Maade at ordne Forholdet, saa vidt, at man ikke kunde gaae yderligere, uden at gaae for langt. Forsaa vidt han har yttret Ønske om, at Udvalget vilde udtale sig om, hvorvidt man har tænkt sig, at Loven ogsaa skulde omfatte alle de i Staten anerkjendte Troessamsfund, maa jeg bemærke, at man jo ikke kan Andet end respectere den Medfølelse, som bringer den ærede Rigsdagsmand til at bringe dette Spørgsmaal paa Bane, men paa Udvalgets Vegne skal jeg yttre, at det rigtignok ikke har tænkt paa, at denne Lov skulde værne om de ompurgte Troessamsfund, og jeg behøver ikke at berøre, hvorfor man ikke engang har kunnet komme til at tænke derpaa; men der er en Forestilling, hvormed jeg seldkommen beroliger mig. Jeg holder mig nemlig overbevist om, at, dersom den ærede Rigsdagsmand finder, at der er Trang til en Lov i saa Henseende, saa tør Thinget ret snart imødesee et Lovforslag fra hans Side (Hass: Maa jeg bede om Ordet!). Forøvrigt have de Raisonnements, som ere brugte af de Rigsdagsmand, der have havt Ordet, saa stærkt frydset hinanden, idet de forffjellige Talere have udtalt sig mod hinanden, at jeg ikke rigtigt veed, hvor jeg egentlig skal tage fat, fordi de Erindringer, som ere fremkomne mod Udvalgets Forslag, strax ere blevne mødte med Gjendrivelses fra andre Sider, og jeg troer navnlig med Hensyn til det Almindelige at kunne henholde mig til hvad der er blevet anført af den ærede Rigsdagsmand fra Bornholm, som har sin Plads i Nærheden af mig (Sonne).

Der blev af den ærede Rigsdagsmand for Veile Amts 3die Valgfreds (Hjort) opkastet

det Spørgsmaal, om det var med Flid, man havde udeladt, at hvad der stod i Forbindelse med Postbefordringerne skulde kunne foregaae paa Søns og Helligdagene; man har ansæet det for at være en Selsfølge, at hvad der stod i Forbindelse dermed efter dets Natur, fordi det ikke kan taale Opsættelse, er Noget, der maa foregaae; der er hentydet dertil i Forordningen af 1845, navnlig med hvad der er bestemt med Hensyn til Bogmand og Hyrefudse, men man har antaget det unødvendigt udtrykkeligt at omtale det. Jeg skulde troe, at jeg i det Væsentlige har imødegaaet de Bemærkninger, der ere fremkomne fra de ærede Talere, der havde Ordet, førend den høitærede Justitsminister talte, saa at de Erindringer, jeg nu skal tillade mig at anføre, navnlig ville være rettede imod hans Dtringer; og, skulde der være Noget, som jeg har forbigaaet med Hensyn til det, der tidligere er fremkommet, er jeg overbevist om, at det ialfald gaaer ind under, hvad han har anført. Han har som det, der er væsentligt for Forordningen af 1845, fremskillet, at den gaaer ud fra, at der skal vugges over, at der ikke om Søns og Helligdage paa de bestemte Tider maa foregaae Noget, der kunde forstyrre Andre i den Stemning, som bør være herskende. Det er klart, at denne Anskuelse, der har sin Grund i Sands for de kirkelige Forhold, ikke kan Andet end have sin fulde Betydning, og, havde jeg kunnet blive staaende ved min personlige Opsættelse af, hvad der vedkommer de kirkelige Forhold, saa vilde jeg intet Dieblif have taget i Betænkning ikke at tiltræde Forslaget til § 2 saaledes, som det foreligger; men for mig har det været et overveiende Hensyn, at Tilveiebringelsen af den Stemning, der saaledes skulde fremmes, er Noget, der ikke ligger ganske indenfor den egentlige verdslige Lovgivnings Myndighed. Stemningen er i sig selv mere eller mindre noget Individuelt; og jeg troer, at Lovgivningen ikke bør lægge an paa at virke for det saaledes Individuelle, eller sørge for, at den Stemning, der skal være Udtrykket af disse individuelle personlige Stemninger, kommer til at blive Gjenstand for dens Forrifter. Man vil ikke, naar man gaaer den Vej, kunne Andet end komme til Yderligheder,